

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

כג' באלול תשפ"ב
19 בספטמבר 2022
מספר מפעל: 52213
מספר מפגע: 21899140
מספר התראה: 21899154
סימוכין: 118/842/21

- בדואר רשום ובדואר אלקטרוני -

הקורנס מפעלי עופרת בע"מ
ח.פ: 510609126
המדע 30, פינת רח' הבטיחות,
א.ת. צפוני, אשדוד 7752838

אבי בן גל - יושב ראש
הקורנס מפעלי עופרת בע"מ
המדע 30, פינת רח' הבטיחות,
א.ת. צפוני, אשדוד 7752838

לכבוד
מר מירון בדין - מנכ"ל ובעלים
הקורנס מפעלי עופרת בע"מ
המדע 30, פינת רח' הבטיחות, א.ת.
צפוני, אשדוד 7752838

שלום רב,

הנדון: הקורנס מפעלי עופרת בע"מ - סיכום שימוע

סימוכין: מסמך הפרה של הוראות חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 וזימון להשמיע טענותיכם מיום 10.8.2022 - 107/6005/22

בתאריך 14.9.2022 התקיים במחוז דרום של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד"), שימוע לחברת "הקורנס מפעלי עופרת בע"מ", ח.פ: 510609126 (להלן: "המפעל"/"החברה") ונושאי המשרה בה.

משתתפים מטעם המשרד:

מר אמיר זלצברג - מנהל מחוז דרום.
עו"ד אורטל אביב צברי - רכזת אכיפה, מחוז דרום.
גב' צפי בן שאול - ראש תחום תעשיות, מחוז דרום.
גב' נועה מרקוביץ - מרכזת איכות אוויר, מחוז דרום.
מר אביעד שרפי - מרכז איכות אוויר, מחוז דרום.

משתתפים מטעם איגוד ערים לאיכות הסביבה אשדוד חבל יבנה:

גב' רומי אבן דן - מנכ"לית
גב' ברקת בקמן - מנהלת מחלקת איכות אוויר והתמודדות עם שינויי אקלים

משתתפים מטעם המפעל:

מר מירון בדין - מנכ"ל ובעלים
מר שחר קנפו - מנהל
עו"ד קובי בר לב - יועץ משפטי.
עו"ד איילת נבו - יועצת משפטית.

א. רקע:

1. מפעל "הקורנס מפעלי עופרת בע"מ", ח.פ: 510609126 (להלן: "המפעל" או "הקורנס"), הינו עסק טעון היתר פליטה עפ"י סעיף 2.5.2 בתוספת השלישית לחוק אוויר נקי, התשס"ח - 2008 (להלן: "החוק") שמהותו: התכה, ובכלל זה ייצור סגסוגות (alloyage), של מתכות לא ברזליות, כולל מוצרים מוחזרים (שאריות זקוק, תבניות יציקה וכדומה) בכושר התכה העולה על 4 טון ליום לעופרת וקדמונים ו-20 טון ליום לכל שאר המתכות; ולפיכך ניהולו תוך הפרת תנאי היתר הפליטה, מהווה עבירה על החוק.

2/...

Amirz@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

2. ביום 18.06.2019 הנפיק המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד") למפעל היתר פליטה - מספר היתר: 1108 (להלן: "היתר הפליטה").
3. על פי המידע המצוי בידי המשרד, המפעל מפר לכאורה את הוראות היתר הפליטה דבר המהווה עבירה לפי חוק אוויר נקי - הכל כמפורט במסמך שבסימוכין 1.
4. לאור ההפרות לכאורה כאמור בסעיף 3 לעיל, זומנו נציגי המפעל להשמיע טענותיהם טרם קבלת החלטה בעניין. לפירוט, ראה מסמך הפרה של הוראות חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 וזימון להשמיע טענותיהם מיום 10.8.2022 - 107/6005/22 (להלן: "מסמך ההפרות וזימון לשימוע") שבסימוכין 1.

ב. מהלך השימוע:

1. נציגי המפעל אישרו כי קיבלו את מסמך ההפרות וזימון לשימוע.
2. עו"ד אביב-צברי הבהירה את משמעות הליך השימוע וציינה את האמצעים המשפטיים העומדים לרשות המשרד לרבות, הוצאת צו מנהלי למניעה או לצמצום של זיהום אוויר מכוח סעיף 45 לחוק אוויר נקי, הוצאת צו מנהלי להפסקת שימוש מכוח סעיף 46 לחוק, הטלת עיצום כספי מכוח סעיף 50 לחוק ולרבות הגשת המלצה לפתיחה בחקירה פלילית, על כל המשתמע מכך.
3. מנהל המחוז סקר את העובדות כפי שהן ידועות למשרד, כמפורט במסמך ההפרות וזימון לשימוע.
4. מנהל המחוז ציין שבנוסף לחריגה בבדיקת הפתע בארובה, כפי שפורט במסמך ההפרות וזימון לשימוע, ישנם נתונים סביבתיים נוספים המעלים חשש למפגעים סביבתיים:
 - א. המשרד עוקב אחר דיגומי העופרת שמבצע המפעל, אחת לשבועיים, בגדר הצפונית והדרומית של המפעל וניתן לראות כי הריכוזים גבוהים. הבהיר כי עד כה אין חריגה בריכוזים מערך הסביבה היממית לעופרת, אך אם בוחנים את המדידות לשנת 2022, נמצא כי כולן גבוהות מערך החריגה השנתי. לכן, אם המצב לא ישתפר והריכוזים ימשיכו להיות גבוהים, אזי צפויה להיות חריגה משמעותית מערך הסביבה השנתי. מנהל המחוז הבהיר כי חשוב שהמפעל ישים לב לריכוזים אלו בגדרות המפעל, מכיוון וזה אומר שיש בעיה שמובילה לכך. בהתייחס לדיווחים של המפעל למפל"ס – המפעל בעצמו דיווח על עליה בפליטות בערך פי 2 משנה קודמת (2020-2021), דבר המעיד אף הוא על בעיה, לכאורה.
 - ג. ציין כי עופרת הינו מזהם אוויר בעל השלכות בריאותיות חמורות ביותר הן כגורם מסרטן והן כחומר רעיל.
 - ד. מנהל המחוז מבקש לדעת מה עשה המפעל, ומה מתכנן לעשות המפעל בכדי לשפר את הביצועים הסביבתיים ולמנוע חריגות.
5. עו"ד בר לב ציין כי המפעל מעוניין להציג מצגת, אשר לה שני חלקים. הראשון מתייחס להזמנה לשימוע ומפרט את תשובות המפעל לטענות המשרד והשני מתייחס למפעל, למצבו ולקשיים שבהם הוא נתקל. ציין כי יש השלכות מרחיקות לכת לגבי עתידו של המפעל. מבקשים להציג את המצגת ובכך את מלוא התמונה. אם לא תוצג כל התמונה, לא ניתן יהיה לקבל החלטה.
6. מנהל המחוז ביקש כי המפעל יתחיל בהתייחסות לגופו של מסמך ההפרות וזימון לשימוע, ואח"כ יציג את התייחסותו לנסיבות להן טוען המפעל. ציין כי מסגרת הזמן המתוכננת לשימוע, הינה כשעה אחת.
7. מר בדין ביקש להביע את תודתו על כך שנתנה למפעל האפשרות להציג את עמדתו. ציין כי מר בן גל התקשה להגיע מפאת גילו. הסביר כי המפעל ממחזר מצברי עופרת חומצה.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

-3-

8. מר קנפו טען כדלקמן:

א. עובד במפעל למעלה משנה.

ב. מבקש להתייחס לדיגום מיום 16.11.21. הדיגום בוצע בעת שהמפעל מנסה להתגבר על תקלה של הפסקת חשמל מה-14.11.2021 ועד ה-15.11.21 בשעה 09:00. המפעל לא עבד בזמן זה- ודווח על כך נשלח למשרד ב-15.11.21. עקב כך נגרמו מספר אירועים והם דווחו למשרד.

ג. הפסקת החשמל גרמה לשרשרת של בעיות:

1. במערכת הניטור הרציף נגרמה תקלה עקב כיבוי לא מסודר- דווח ב-17.11.21 לדורון להב, למיכל שגיא ועוד.

2. המפעל פלט עופרת עקב תקלה במערכת הניעור שקים של מערכת הסינון. הבהיר כי חלפו כיום וחצי עד שהמפעל גילה את התקלה, זאת בגלל תקלת חשמל שהלכה וחזרה ובגלל מערכת ניטור שגמגמה. שלב אחר שלב בפרקי זמן סבירים, הדברים תוקנו.

3. ביום 16.11.2021, החלו להפעיל את מערכות המפעל מחדש לאחר ההפסקה, והתגלו ערכים חריגים מאוד, לרבות ערכים במינוס. טען כי נציגי המפעל עדכנו את הדוגמים שדגמו ב-16.11.21.

4. לשאלתה של רומי אם יש מקור אנרגיה נוסף- השיב כי כחלק מהמסקנות חובר UPS, זאת כדי לתמוך במערכות, לרבות למערכת הניטור הרציף.

5. אחרי תקלות חוזרות ונשנות כתוצאה מהפסקות החשמל, דווחו על האירועים.

ד. ציין כי התרחשו שתי פליטות עשן לבן בארובה (אחרי מזג אוויר סוער) בדצמבר- וכי דווח על כך למשרד. עקב כך, החליט מר בדין להפסיק את פעילות המפעל לחמישה ימים, כדי לפתור את כל הבעיות- דווח למשרד.

ה. לאחר יומיים, במהלכם נבדקו כל המערכות, המפעל היה בכושר לעבודה, אך מר בדין החליט להציב מערכות בקרה כדי שאירועים כאלה לא יחזרו על עצמם במערכת סינון האוויר.

ו. כלל הפעולות בוצעו בינואר 2022 ובמהלך פברואר 2022-אפריל 2022 רוכזו כל מערכות הבקרה בחדר בקרה גדול.

ז. בחדר הבקרה רואים את כל התהליך במפעל ומגלים תקלות בזמן אמת. כמו כן, קיימת מערכת ניטור רציף באון-ליין.

ח. בהתאם להחלטתו של מר בדין, הבקרה תראה חריגה בכל פעם שהערכים מגיעים ל-20% מהערך המקסימלי שמותר לפי ההיתר.

ט. הדיגום הסביבתי עובד פעם בשבועיים, לא ניתן לחבר למערכות הבקרה.

י. הותקנו בבתי השקים (סה"כ 8) מדדי הפרשי לחצים. ציין כי העלויות גבוהות מאוד.

יא. בהתייחס לארובה F55- לאחר שהתגברו על הבעיות בוצע דיגום נוסף ב-13.4.22 ותוצאותיו מעידות על תוצאות תקינות.

יב. בהשוואה לתוצאות הדיגום הסביבתי בשנים 2020-2021, תוצאות הדיגום הסביבתי לשנת 2022 אינן חורגות והן במגמת ירידה, לעומת השנים הקודמות. ציינו כי גם כמות הדיגומים עלתה לעומת הכמות שבוצעה בשנים הקודמות. ציין כי נציגי המפעל אינם שבעי רצון ויבצעו פעולות נוספות לצמצום, לרבות סגירה הרמטית של הייצור, בכדי להגביר את הסינון והיניקה של האוויר, פעולות שישפרו את הערכים שנמדדים על גבולות המפעל.

4/...

Amirz@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102

-4-

יג. מנהל המחוז העיר כי גם הריכוזים הנמוכים ביותר שמתקבלים בגדרות המפעל, הינם גבוהים פי 3 מהערך המותר במדידת מזהמים על גדר המפעל.

יד. מר קנפו השיב כי הוא מעריך שהדיגומים יעידו על ירידה בערכים.

טו. ציין כי המפעל יכול לבדוד את המלגזות במפעל באזורי הייצור. כי, שלב לאחר מכן, יוגדרו במפעל אזורים לפי עבודה וכי אתגר נוסף הוא העובדים, הנהלת המפעל אינה מעוניינת כי הם יעבדו באזורים אדומים.

טז. מדובר במפעל ותיק עם תשתיות קיימות.

9. לשאלתו של מנהל המחוז מתי נציגי המפעל מתכננים לבצע את הפעולות שצוינו על ידם, לרבות סגירת הייצור, השיב מר קנפו כי נציגי המפעל החלו בתכנון, וכי להערכתו פרק הזמן שייקח לביצוע, הוא כחצי שנה.

10. לשאלתו של מנהל המחוז, האם נציגי המפעל יגישו בכתב פירוט הפעולות המתוכננות על ידם לצמצום הפליטות לרבות, לוח זמנים מפורט, השיב מר קנפו כי הם יכולים להגיש פירוט של הפעולות המתוכננות.

עו"ד בר-לב הבהיר כי לא ניתן להגיש לוח זמנים מכיוון וישנם שלבים שאינם בשליטתם ולכן, נציגי המפעל יכולים להגיש לוחות זמנים לשלבים שתלויים במפעל.

11. מר קנפו ציין כי יש אווירה חדשה במפעל, של הבנה והעמקה במה שעוסקים ציין כי כל עובד עובר הדרכה לרבות השפעת הסכנות במפעל, וזה מתבטא גם בשכר.

12. נציגי המפעל ציינו כי נציגי המשרד מוזמנים לביקור במפעל תמיד, גם ללא הודעה מוקדמת.

13. מנהל המחוז הציע לנציגי המפעל כי יוותרו על הצגת המצגת לאור העובדה שהמפעל התייחס לטענות המשרד שהועלו במסמך ההפרות וזימון לשימוע.

עו"ד בר-לב טען כי יש למפעל מסרים אותם הוא מבקש לטעון.
ציין כי הצגת המצגת תארך כ-5 דקות.

14. נציגי המפעל החלו בהצגת המצגת (ציינו כי תועבר למשרד).

מר בדין טען כי המפעל מצוי על כרעי תרנגולת, וכי נגרמו לו הפסדים של 4 מיליון ₪ בשנה שעברה.

מר קנפו טען כי אחת התמודדויות של המפעל, היא בקבלת חומר גלם ומשכך נסגרה 50% מפעילות המפעל.

נציגי המפעל הציגו את שמתרחש באזור עזרייה (מעלה אדומים)- מפגעים סביבתיים לכאורה.

מנהל המחוז ציין כי השימוע הוא אינו הפורום הנכון להציג את המצב והציע לקיים ישיבה בה יוצגו סוגיות אלו, שהן חשובות, לדעתו.

עו"ד בר-לב טען כי חשוב שהמשרד יהיה מודע למצב המצברים בארץ בעת שהוא דורש פעולות מהמפעל. טען כי הימצאות מטילים מעידה על קיומו של מפעל שמתוך את העופרת ויוצר מטילים. עוד טען כי כתוצאה מכך, להערכתו, על כל מטיל שכזה יש בנוסף 30 ק"ג חומצת עופרת לא מטופלת במקומות שאינם מוסדרים.
טען כי חשוב שהמשרד יהיה מודע למה שהמפעל נדרש לעשות בכדי שהמצברים יגיעו לידי, לרבות משא ומתן עם סוחרים פיראטיים.

5/...

מר בדין טען כי אלו שפועלים פיראטית, שוברים את המצברים בכדי שלא יגיע למפעל עוד הוסיף וציין כי בקצב הזה, המפעל לא יעבוד בעוד שנה.

15. מנהל המחוז ביקש לעצור את הצגת המצגת וציין כי בעניין הזה יש לפנות לגב' שולי נזר-סמנכ"לית תעשיות במשרד. ציין כי הנושא חשוב ויש לו השלכה על מצב הסביבה בישראל ועל קיום המפעל, אך מסגרת השימוע אינה המקום הנכון לפתור את הבעיה.

16. עו"ד בר-לב טען כי כל החומר הועבר למטה המשרד. טען כי באם נציגי המשרד לחוצים בזמן, אזי נציגי המפעל מבקשים כי ייקבע המשך שימוע, על מנת שיוכלו להציג את כלל טענותיהם. טען כי בכך שמנהל המחוז אומר כי השימוע אינו השולחן הנכון להצגת הדברים, הווה אומר שלא הבין את טענותיהם עד הסוף וכי יש קשר בין דרישות המשרד למצב בארץ, והוא מתבטא בכסף רב.

17. מנהל המחוז הודיע כי לא תינתן החלטה בשלב זה, כי יופץ לעיונם סיכום שימוע וככל שהמשרד יחליט לנקוט בפעולות נוספות, בין אם מדובר בצו, או בפעולה אחרת, אזי נציגי המפעל יקבלו הזדמנות להתייחס לכל החלטה שתתקבל.

18. עו"ד בר-לב טען כי החלק השני של המצגת הוא חלק בלתי נפרד מהשימוע וכי אם תתקבל החלטה לפני שנציגי המפעל השלימו את כל טענותיהם, אזי ההחלטה שתתקבל אינה תקינה.

19. לשאלתו של מנהל המחוז כמה זמן נותר להצגת המצגת, השיב עו"ד בר-לב כי משך הזמן הוא כחצי שעה.

20. מנהל המחוז החליט לסיים את השימוע בשלב זה, לאור העובדה שעו"ד בר לב מסר כי משך המצגת יהיה 5 דקות בלבד אבל לאחר 10 דקות הצגה, עו"ד בר לב ביקש עוד חצי שעה וזאת מחוץ למסגרת הזמן שיועדה לשימוע כפי שהובהר מראש למפעל.

21. נציגי המפעל הגישו מסמכים לתמיכה בטענותיהם, המהווים חלק בלתי נפרד ממסמך סיכום שימוע זה.

[REDACTED]

ג. סיכום:

1. המשרד רואה בחומרה רבה את ההפרות כפי שפורטו לעיל.
2. המשרד רשם בפניו את טענותיהם של נציגי המפעל, כמפורט לעיל.
3. מנהל המחוז הודיע כי טענות נציגי המפעל במהלך השימוע יבחנו ותתקבל החלטה סופית בכל הנושאים שנדונו בשימוע, לרבות לעניין הצורך בהוצאתו של צו מינהלי למניעה או לצמצום של זיהום האוויר, או צו מינהלי להפסקת שימוש לפי סעיפים 45, 46 לחוק אוויר נקי וכי נציגי המפעל יקבלו הזדמנות להתייחס לכל החלטה שתתקבל.

מדינת ישראל

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

מנהל מחוז הדרום

-6-

4. בהתאם למידע שיש בידינו, פרטי החברה, לרבות פרטי נושאי המשרה מטעמה, הינם כאמור ברישא של מכתב זה. במקרה וקיימים אי התאמה ו/או שינוי בפרטי החברה או בפרטי נושאי המשרה בה לעומת הרשום לעיל, עליך להודיענו על כך בחוזר ובכתב בצירוף אסמכתאות התומכות בטענותיכם/טענותיך.

5. למען הסר ספק יובהר, כי הודעה כזו אינה מתלה את תוקפו של מכתבנו זה, כל עוד לא קיבלתם הודעה על כך בכתב.

רשמה:

אורטל אביב-צברי, עו"ד
רכות אכיפה

ד. החלטה:

1. נציגי המפעל יגישו בכתב, ולא יאוחר מיום 3.11.2022, פירוט הפעולות המתוכננות על ידם לצמצום פליטות עופרת ופליטות נוספות מהארוכה וכן, פעולות למניעת חריגות מהערך השנתי בסביבה לרבות, לוח זמנים מפורט בהתייחס לשלבים התלויים בהם.
2. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, משרדנו שוקל נקיטה באמצעים משפטיים העומדים לרשותו, לרבות הוצאת צו מנהלי למניעה או לצמצום של זיהום אוויר מכוח סעיף 45 לחוק אוויר נקי, הוצאת צו מנהלי להפסקת שימוש מכוח סעיף 46 לחוק, הטלת עיצום כספי מכוח סעיף 50 לחוק ולרבות הגשת המלצה לפתיחה בחקירה פלילית, על כל המשתמע מכך.

על החתום,

אמיר זלצברג
מנהל מחוז דרום

העתקים:

משתתפים

העתקים פנימיים:

מר יצחק בן דוד - סמנכ"ל בכיר, אשכול אכיפה והסברה, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.

גב' שולי נזר - סמנכ"לית בכירה, אשכול תעשיות, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.

מר יוסי בר - מנהל המשטרה הירוקה, רמלה.

ד"ר צור גלין - מנהל אגף איכות אוויר ושינוי אקלים, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.

העתקים חיצוניים:

הגב' ויקי שפירו - ממונת הסביבה, הקורנס מפעלי עופרת בע"מ

ד"ר יחיאל לסרי - ראש עיריית אשדוד.

מר אילן בן עדי - מנכ"ל עיריית אשדוד.

העתקים במחוז:

עו"ד אור אללו פוקס

גב' איילת בסקינד

מר גיא נחשתן

גב' שלומית כורס

Amirz@sviva.gov.il

08-6264000

רחוב התקווה 4
באר שבע 8410102